sreda 6. julija 2022

P9_TA(2022)0286

EU in zaščita multilateralizma

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 6. julija 2022 o EU in zaščiti multilateralizma (2020/2114(INI))

(2023/C 47/10)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju dokumenta z naslovom Skupna vizija, enotno ukrepanje: močnejša Evropa – Globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije, ki ga je 28. junija 2016 predstavila podpredsednica Komisije/visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Federica Mogherini,

— ob upoštevanju skupnega sporočila visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o krepitvi prispevka EU k multilateralizmu, ki temelji na pravilih (JOIN(2021)0003),

— ob upoštevanju skupnega sporočila visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu in Svetu o novi agendi EU-ZDA za globalne spremembe (JOIN(2020)0022),

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 12. julija 2021 o prednostnih nalogah EU v okviru OZN med 76. zasedanjem generalne skupščine OZN,

— ob upoštevanju skupnega sporočila visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in Komisije z dne 25. marca 2020 o akcijskem načrtu EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024 (JOIN(2020) 0005), zlasti namenskega poglavja III o spodbujanju globalnega sistema za človekove pravice in demokracijo ter podpoglavja III.A o večstranskem sodelovanju, s katerim se operacionalizira zavezanost EU močnemu večstranskemu sistemu človekovih pravic,

— ob upoštevanju spremenjenega besedila Politične izjave o okviru prihodnjih odnosov med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom, kakor je bilo dogovorjeno na ravni pogajalcev 17. oktobra 2019,

— ob upoštevanju akcijskega načrta EU za ženske, mir in varnost za obdobje 2019–2024 ter akcijskega načrta EU za enakost spolov III (GAP III) z dne 25. novembra 2020,

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 22. februarja 2021 o prednostnih nalogah EU v forumih OZN za človekove pravice v letu 2021,

— ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja OZN iz leta 2021 z naslovom Our Common Agenda (Naša skupna agenda),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. junija 2013 o vlogi EU pri spodbujanju širšega čezatlantskega partnerstva ([1]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. aprila 2020 o usklajenem ukrepanju EU za spoprijemanje s pandemijo COVID-19 in njenimi posledicami ([2]),

— ob upoštevanju svojega priporočila z dne 9. junija 2021 Svetu o 75. in 76. zasedanju generalne skupščine OZN ([3]),

([1]) UL C 65, 19.2.2016, str. 120.
([2]) UL C 316, 6.8.2021, str. 2.
([3]) UL C 67, 8.2.2022, str. 150.

— ob upoštevanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje z dne 10. decembra 2003 in sklepov Sveta o novih smernicah za ukrepanje Evropske unije proti širjenju orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov z dne 17. decembra 2008,

— ob upoštevanju svojega priporočila z dne 21. oktobra 2021 podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o političnih odnosih in sodelovanju med EU in Tajvanom ([4]),

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 24. januarja 2022 o krepitvi strateškega partnerstva med ZN in EU pri mirovnih operacijah in kriznem upravljanju: prednostne naloge za obdobje 2022–2024,

— ob upoštevanju Pariškega sporazuma k Okvirni konvenciji OZN o spremembi podnebja, sprejetega 12. decembra 2015,

— ob upoštevanju agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 in ciljev trajnostnega razvoja,

— ob upoštevanju četrte svetovne konference o ženskah, ki je potekala septembra 1995 v Pekingu, deklaracije in izhodišč za ukrepanje za opolnomočenje žensk, sprejetih v Pekingu, ter poznejših končnih dokumentov s posebnih zasedanj OZN Peking + 5, Peking + 10, Peking + 15 in Peking + 20 o nadaljnjih ukrepih in pobudah za izvajanje pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje, ki so bili sprejeti 9. junija 2000, 11. marca 2005, 2. marca 2010 in 9. marca 2015,

— ob upoštevanju Globalne strategije OZN za boj proti terorizmu, ki jo je generalna skupščina sprejela septembra 2006 in bo kmalu posodobljena,

— ob upoštevanju resolucije OZN 1325 (2000), ki jo je varnostni svet OZN sprejel 31. oktobra 2000,

— ob upoštevanju resolucije št. 65/276 o sodelovanju EU pri delu OZN, ki jo je generalna skupščina OZN sprejela 3. maja 2011,

— ob upoštevanju štirih skupnih izjav EU in OZN z generalne skupščine OZN septembra 2018,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2018 o avtonomnih orožnih sistemih ([5]),

— ob upoštevanju Okvirnega sporazuma z dne 29. septembra 2020 med Evropsko unijo in Združenimi narodi za zagotavljanje vzajemne podpore v okviru njunih misij in operacij na tem področju,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 1. marca 2022 o ruski agresiji proti Ukrajini ([6]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. aprila 2022 o sklepih z zasedanja Evropskega sveta z dne 24. in 25. marca 2022, aktualnem dogajanju glede vojne proti Ukrajini ter sankcijah EU proti Rusiji ter njihovem izvajanju ([7]),

— ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenja Odbora za mednarodno trgovino,

— ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A9-0172/2022),

A. ker je svetovni red vse bolj nestabilen, polariziran, zaznamujejo pa ga nasprotujoči si načrti in politična stališča, vse večje tveganje regulativne razdrobitve in tekmovanje pri regulativnih standardih; ker so demokracija, človekove pravice in pravna država v različnih svetovnih regijah vedno bolj ogrožene; ker se zagovorniki človekovih pravic in aktivisti civilne družbe zaradi legitimnega opravljanja svojega dela srečujejo z vedno več grožnjami in nevarnostmi;

B. ker je bil večstranski red zgrajen za soočanje in spoprijemanje z izzivi našega časa, kot so lakota in skrajna revščina, neenakost, degradacija okolja, bolezni, gospodarski pretresi in preprečevanje konfliktov; ker je bil dosežen občuten napredek, a smo bili v zadnjem desetletju priča nazadovanju na številnih področjih;

([4]) UL C 184, 5.5.2022, str. 170.
([5]) UL C 433, 23.12.2019, str. 86.
([6]) Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0052.
([7]) Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0121.

sreda 6. julija 2022

C. ker je treba obnoviti družbeno pogodbo in ponovno vzpostaviti zaupanje;

D. ker so se vse države septembra 2015 zavezale ambiciozni agendi za skupno reševanje svetovnih izzivov – agendi OZN za trajnostni razvoj do leta 2030;

E. ker multilateralizem ostaja najboljši organizacijski sistem za reševanje svetovnih izzivov, vendar je treba priznati, da je težko najti načine za njegovo učinkovito izvajanje;

F. ker je v svetu nastopila nova doba multipolarnosti, v kateri je velik potencial za nemire, konfrontacije in nestabilnost ter je zanjo značilna velika geopolitična tekmovalnost, ki vključuje netradicionalne grožnje in konflikte, kot so hibridni in kibernetski napadi, hibridno vojskovanje in dezinformacije, ki so pogosto skriti očem javnosti, vendar pomembno vplivajo na varnost EU in sveta, nimamo pa ustreznih orodij, da bi se jim zoperstavili in se nanje odzvali; ker obstaja tveganje vrzeli med sedanjimi svetovnimi izzivi in zmožnostjo sedanjega večstranskega sistema za zagotavljanje učinkovitih in vključujočih rešitev;

G. ker svetovni red obenem vse bolj pestijo težave in izzivi v zvezi s politikami, ki zahtevajo ukrepanje na mednarodni ravni, vključno z učinkovitim globalnim dialogom o politikah, sodelovanjem in zbliževanjem stališč, da bi oblikovali trajnostne rešitve, ki bodo lahko prinesle rezultate, usklajeno delovanje in skupne standarde v okviru reda, ki temelji na pravilih, ter bodo lahko učinkovito prispevale v korist vseh in podpirale človekove pravice in pravno državo; ker bi morali ti standardi prispevati k mednarodnemu miru, stabilnosti in trajnostnemu razvoju; ker EU podpira mednarodne zakone in norme;

H. ker je svet postal bolj medsebojno povezan, zaradi česar so akterji na mednarodnem prizorišču bolj soodvisni, izzivi pa bolj kompleksni; ker problemi na več ravneh, ki izhajajo iz tega, zahtevajo kolektivno ukrepanje, prožne strukture in vključevanje vseh deležnikov;

I. ker sedanji večstranski red izhaja iz svetovnega reda po letu 1945, ki ne odraža nujno v celoti današnjega sveta, saj vsi sedanji svetovni akterji niso ustrezno upoštevani v zasnovi večstranske strukture;

J. ker politike in standardi svetovnega nadzora nad orožjem, razoroževanja in neširjenja orožja slabijo in se opuščajo v časih, ko se povečujeta prodaja konvencionalnega orožja in avtonomnost orožnih sistemov ter se vlaga v nova orožja za množično uničevanje;

K. ker se vse bolj oporeka multilateralizmu kot miroljubnemu sredstvu za organiziranje odnosov med suverenimi državami, to je deloma posledica sprememb v mednarodnem sistemu, do katerih je prišlo zaradi porajanja novih akterjev na svetovnem prizorišču in hibridnih groženj, ki jih ti predstavljajo, napetosti, ki izhajajo iz narave večstranskih institucij, in potrebe po prenovi več desetletij starih institucij, rastoče vrzeli med javnim mnenjem in institucijami, vzpona antiglobalizma, slabenja tradicionalno prevladujočih geopolitičnih sil ter posledičnega pešanja svoboščin in demokracije po svetu; ker sta pandemija covida-19 in njen neprimerljiv vpliv na mednarodno skupnost povečala obseg in hitrost teh sprememb; ker smo na robu nove dobe, ki bi lahko ogrozila več kot 70 let napredka in relativnega miru ter utrdila čas avtokratske politike, ki želi spodkopati mednarodni red, ki temelji na pravilih, mednarodnemu pravu in pravni državi, odgovornosti, demokraciji in človekovih pravicah, enakosti spolov in raznolikosti; ker se večstranski sistem zaradi kombinacije nacionalnih populističnih vzgibov, različnih in spreminjajočih se ciljev ter pomanjkljivih metod glede izvajanja in odgovornosti spoprijema s tremi povezanimi krizami: krizo moči, relevantnosti in legitimnosti, ki je posledica pomanjkanja politične volje in usklajevanja, predvsem zahoda;

L. ker je lahko kriza multilateralizma priložnost za ponovno vzpostavitev soglasja o mednarodnem redu, ki temelji na multilateralizmu in pravni državi, in sicer z učinkovitim sodelovanjem, solidarnostjo in usklajevanjem; ker bi morala EU podpirati pobude, namenjene vključevanju mnenja civilne družbe v postopke odločanja v večstranskih forumih, kot je OZN; ker bi se morala EU zavzemati za ustanovitev parlamentarne skupščine OZN v okviru sistema OZN, da bi se izboljšali demokratični značaj, demokratična odgovornost in preglednost svetovnega upravljanja;

M. ker bi bilo treba multilateralizem hitro oživiti, da bi se lahko spopadli s to večplastno krizo; ker so pereči izzivi, s katerimi se zdaj spoprijema svet, povezani tudi z grožnjami miru in varnosti, temeljnim pravicam in demokraciji, podnebnimi spremembami, izgubljanjem biotske raznovrstnosti, degradacijo okolja, obvladovanjem tveganja nesreč, izzivi svetovnemu javnemu zdravju, vse večjim protekcionizmom, dezinformacijami, tujim vmešavanjem, enakostjo spolov, trajnostnim razvojem ter poglabljanjem revščine in neenakosti na svetovni ravni; ker mednarodna skupnost trajnih in trajnostnih odgovorov na te in prihodnje izzive ne bo mogla najti brez okrepljenega multilateralnega reda in političnega vodstva;

N. ker mora EU za oživitev in obrambo multilateralizma prispevati k ohranjanju in delovanju večstranskih institucij in mednarodnih organizacij, hkrati pa si prizadevati za tesnejše sodelovanje s podobno mislečimi partnerji, da bi se borili za svoje vrednote in interese; ker se bodo te koalicije spreminjale glede na vprašanja in ne bi smele ogrožati obstoječih institucij; ker bi si EU morala prizadevati za oblikovanje odprtih koalicij namesto ekskluzivnih klubov; ker mora EU najti nove načine za sodelovanje z državami svetovnega juga in jih pri tem obravnavati enakopravno kot enakovredne partnerice;

O. ker so podnebne spremembe in pandemija covida-19 pokazale, da so svetovne javne dobrine, kot so med drugim dostop do zdravstva, čist zrak in voda, hrana in drugi viri, izobraževanje, tehnologija in kibernetski prostor, globalno pomembne ter da jih je treba v politikah obravnavati prednostno, vključujoče, varno in zanesljivo; ker nas je pandemija covida-19 opozorila na očitno dejstvo: zaradi pandemije je naša veriga zdravstvene varnosti le tako močna kot najšibkejši zdravstveni sistem; ker je covid-19 grožnja ljudem in gospodarstvom vsepovsod; ker so za dostop do svetovnih javnih dobrin in odzive politik, s katerimi bi ta dostop standardizirali in razširili na vse države in skupnosti, potrebni svetovno sodelovanje glede ciljev, minimalni skupni standardi ter dejavna podpora najranljivejšim državam in skupnostim; ker je za to potrebna učinkovita večstranska agenda, osredotočena na svetovne javne dobrine in strukture upravljanja, s katerimi se bo izboljšal dostop do teh dobrin; ker se učinkovitega dialoga o politikah, sodelovanja in zagotavljanja dostopa do svetovnih javnih dobrin ne sme in ga ni mogoče nikoli obravnavati ločeno od spodbujanja in varstva temeljnih pravic ter dostojanstva, pa tudi opolnomočenja vseh ljudi, zlasti najbolj ranljivih; ker je pandemija covida-19 pokazala, kako pomembna sta delo Svetovne zdravstvene organizacije in njena zmogljivost za hitro in učinkovito odzivanje na pandemijo, hkrati pa je izpostavila pomisleke, kot so poskusi vmešavanja in manipulacije njenega ukrepanja v zvezi s tem;

P. ker je terorizem še vedno ena od najhujših groženj za mednarodni mir in varnost;

Q. ker vse večja odločnost avtoritarnih in totalitarnih režimov ter neliberalnih vlad v večstranskih forumih in mednarodnih organizacijah, za katero so značilni tudi poskusi slabitve in spreminjanja mednarodnih norm, ter njihova čvrsta udeležba v postopkih upravljanja in odločanja ustreznih mednarodnih organizacij in forumov lahko vodi v nesimetrične, manj učinkovite in pristranske politične odzive, odstranitev enakih pogojev za vse člane mednarodne skupnosti ter občutno bolj oslabljene zaveze mednarodne skupnosti, kar zadeva zaščito in napredek univerzalnih vrednot in pravic; ker lahko načrti posameznih držav, enostranski ukrepi ter nezavzetost in odklanjanje podpore za večstranske rešitve dodatno ogrozijo multilateralizem kot bistveno organizacijsko načelo za spoprijemanje z nadnacionalnimi izzivi; ker je v zvezi s tem nujno ponovno poudariti, kako koristni so upravljanje, ki temelji na pravilih, mednarodno sodelovanje, zavezanost temeljnim pravicam in resnično enaki pogoji za vse člane mednarodne skupnosti; ker bo za doseganje teh ciljev ključno, da bodo imele mednarodne organizacije in večstranski forumi tehtno vlogo; ker ti cilji ne bodo zgolj omogočili, da bodo politike učinkoviteje pozitivno vplivale na svetovne izzive, temveč bodo tudi zmanjšali in preprečili tveganje konfliktov;

sreda 6. julija 2022

R. ker bi morala EU bolj kot kdaj koli prej vlagati v krepitev večstranskih organizacij, kar bi morala biti ena od prednostnih nalog skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) ter skupne varnostne in obrambne politike (SVOP); ker strateški kompas EU pripisuje velik pomen mednarodnim in večstranskim partnerstvom kot enemu od temeljnih stebrov skupne varnostne in obrambne politike;

S. ker je potrebno večstransko sodelovanje med podobno mislečimi partnerji v boju proti tujemu zlonamernemu vmešavanju;

T. ker je generalni sekretar v poročilu z naslovom Our Common Agenda (Naša skupna agenda), ki ga je predstavil generalni skupščini OZN septembra 2021 in ga je generalna skupščina pozdravila novembra 2021, potem ko ga je pripravil po obširnem posvetovanju z državami članicami OZN, mnenjskimi voditelji, mladimi, civilno družbo, ustreznimi deležniki in državljani, pa tudi sistemom OZN in številnimi partnerji organizacije, opozoril, da je za prihodnost potreben učinkovitejši, bolj vključujoč, na pravilih temelječ in omrežen multilateralizem; ker je to nujen pogoj, da sistem OZN in drugi večstranski forumi ostanejo učinkovita prizorišča za svetovno posvetovanje in odločanje; ker je EU v zvezi s tem v edinstveno primernem položaju, da OZN in druge ustrezne mednarodne organizacije podpre pri reformnih prizadevanjih, pri prenovi njihovih zmogljivosti za doseganje rezultatov in njihovih zmožnosti, da se povežejo z ustreznimi deležniki, kot so mladi ali skupnosti, ki so jih podnebne spremembe najbolj prizadele, tudi na lokalni in regionalni ravni; ker bi morala pri tem EU izkoristiti priložnost, da konstruktivno in učinkovito sodeluje s tekmeci, ob tem pa ne bi smela odstopati od odločnega zagovarjanja temeljnih pravic in svoboščin, spodbujanja socialnega in političnega modela, ki temelji na univerzalnih vrednotah, ter zasledovanja tesnejšega sodelovanja in usklajevanja s podobno mislečimi državami, da bi okrepila primarnost univerzalnih vrednot in temeljnih pravic ter poskrbela za napredek pri učinkovitem reševanju svetovnih izzivov; ker bo parlamentarna diplomacija ključen del utrjevanja na pravilih temelječega, vključujočega, omreženega in učinkovitega multilateralizma;

U. ker EU in njene države članice ostajajo v celoti zavezane multilateralizmu, globalnemu upravljanju in spodbujanju temeljnih vrednot OZN, ki so sestavni del zunanje politike EU, ter trem stebrom sistema OZN: človekovim pravicam, miru in varnosti ter razvoju;

V. ker EU in OZN še naprej tesno sodelujeta v več kot 170 državah, da bi izboljšali varstvo človekovih pravic za vse, zmanjšali lakoto in podhranjenost, preprečili in premagali krize, vzpostavili demokratične in vključujoče družbe, zagotavljali osnovne storitve, spodbujali zeleno rast in dostojna delovna mesta ter zagotovili trajnostno upravljanje naravnih virov;

W. ker lahko vloga in orodja Parlamenta na področju parlamentarne diplomacije, mediacije in dialoga dejavno prispevajo h krepitvi multilateralizma;

X. ker novi Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (v nadaljnjem besedilu: finančni instrument Globalna Evropa) v povezavi s pristopom Ekipa Evropa ter strategijo „svetovni portal“ EU in državam članicam omogoča, da sinergijsko združujejo vire in bolje usklajujejo pomoč ter dosegajo pozitivne učinke zunanjega delovanja EU, tudi prek večstranskih forumov, pri tem pa upoštevajo potrebe partnerskih držav, vključno s stalnim in okrepljenim sodelovanjem z OZN na terenu; ker bi morala EU dati prednost zagotavljanju pomoči državam, v katerih je uveljavljeno dobro upravljanje ter so zavezane demokratičnim načelom in človekovim pravicam; ker finančni instrument Globalna Evropa predvideva politični dialog na visoki ravni med Komisijo, Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD) in Parlamentom o prioritetah pri načrtovanju programov, pri čemer Parlamentu nudi priložnost, da ta dialog o politikah in načrtovanju programov poveže s svojim političnim ozaveščanjem in posvetovanji s tretjimi državami ter tako okrepi zmožnost EU, da s svojo parlamentarno diplomacijo in ozaveščanjem pomaga ustreznim tretjim državam in pozitivno vpliva nanje;

Y. ker je treba za enotno nastopanje EU bistveno spremeniti postopek odločanja o zunanjih zadevah; ker sprejemanje soglasnih odločitev le ovira zmožnost Unije, da sodeluje na mednarodni ravni kot močan akter, in ker bi se morala Evropska služba za zunanje delovanje skupaj z državami članicami dogovoriti, da se pri zunanjepolitičnih zadevah glasuje s kvalificirano večino, ki bi bila najučinkovitejša oblika odločanja;

sreda 6. julija 2022

Obnova multilateralizma, zapisanega v osrednjih vrednotah EU

1. pozdravlja skupno sporočilo Komisije in podpredsednika/visokega predstavnika Parlamentu in Svetu o krepitvi prispevka EU k multilateralizmu, ki temelji na pravilih; meni, da to sporočilo zelo neposredno prispeva k razmisleku o usmeritvi zunanje politike EU in k njenemu premiku od sicer pomembne, a splošnejše zavezanosti multilateralizmu, kot je opredeljena v evropski varnostni strategiji iz leta 2003, do spoznanja, da je treba koristi in cilj učinkovitega multilateralizma kombinirati z načelnim pragmatizmom ter spodbujati in ohranjati interese in vrednote EU, kot je zapisano v globalni strategiji za zunanjo in varnostno politiko iz leta 2016; opozarja, da je najboljša strategija za obrambo multilateralizma ta, da ga obnovimo tako, da bo bolj relevanten, odporen in učinkovit;

2. podpira navedbo iz skupnega sporočila, da „mora Svet uporabiti določbe Pogodbe, ki omogočajo konstruktivno vzdržanje in sprejemanje odločitev s kvalificirano večino na področju skupne zunanje in varnostne politike“; poudarja, da je treba glasovanje s kvalificirano večino v zunanjepolitičnih zadevah opreti na prihodnje spremembe pogodb EU, ki ji bodo omogočile, da postane učinkovitejši svetovni akter;

3. se strinja s Komisijo in podpredsednikom/visokim predstavnikom, da mora biti EU odločnejša pri zasledovanju svojih interesov in spodbujanju univerzalnih vrednot, na katerih je utemeljena, zato se strinja, da mora EU braniti in krepiti te vrednote, red, ki temelji na pravilih, ter multilateralizem kot sredstvo za zagotavljanje enakih pogojev v mednarodni skupnosti in platformo za vključujoč dialog o politikah, sodelovanje in konvergenco ter doseganje odzivov politik, ki jih podpira celotna mednarodna skupnost in ki lahko dejansko prinesejo rezultate;

4. poudarja, da je za EU izjemno pomembno, da okrepi svojo zbirko orodij za zunanje delovanje in diplomacijo z lastnimi avtonomnimi instrumenti ter tako poveča svojo zmogljivost, da postane globalni akter in nastopa enotno, da bi bolje branila multilateralizem, vključno z ustanovitvijo evropske diplomatske akademije, k čemur je nedavno pozval Parlament; ponovno poziva, naj se Novi evropski Bauhaus vključi kot nov instrument v zbirko orodij EU za zunanje delovanje ter kot koristno kulturno in javno diplomatsko orodje, ki je bistveno za spodbujanje večstranskega reda, ki temelji na vrednotah, in za krepitev mednarodnih partnerstev;

5. poudarja, da je EU sposobna oblikovati zelo učinkovite in vključujoče regulativne standarde za svoj enotni trg, in meni, da bi si morala prizadevati promovirati te standarde pri svojem zunanjem delovanju kot vzorec in prispevek k razpravi o učinkovitih svetovnih regulativnih standardih; opozarja, da člen 24 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) navaja, da „države članice dejavno in brez pridržkov podpirajo zunanjo in varnostno politiko Unije v duhu lojalnosti in medsebojne solidarnosti“ ter se „vzdržijo vsakršnega ravnanja, ki je v nasprotju z interesi Unije ali ki bi lahko zmanjševalo njeno učinkovitost v vlogi povezovalne sile v mednarodnih odnosih“; je zaskrbljen zaradi dejavnosti nekaterih držav članic, kot so dvostranske diplomatske pobude s tretjimi državami, ki utegnejo biti v nasprotju z določbami člena 24 PEU;

6. meni, da mora biti EU še naprej odločna in ključna zagovornica multilateralizma v svetu ter se izogibati dejanjem, ki spodkopavajo te cilje; vendar ugotavlja, da se mora EU odzvati na svetovne sile, kot so vse večja razdrobljenost, uporaba trgovine kot orožje in protekcionizem, da bi ohranila svojo konkurenčno prednost;

7. meni, da bi si morala EU prizadevati za iskanje rešitev za svetovne probleme, kot so podnebne spremembe, ali za spodbujanje stabilnosti in miru kot izhodišče za širše diplomatske odnose s tretjimi državami, s katerimi dialog in sodelovanje pri drugih političnih vprašanjih morda nista vedno neposredno dosegljiva;

8. poziva EU, naj bo odločnejša in bolj strateško pristopa k obravnavi rastočih globalnih groženj; poudarja, da je zaradi geopolitičnega okolja, ki se hitro spreminja, svet na razpotju in da večstranskim institucijam grozi, da bodo v njih prevladovali nedemokratični režimi; poziva k močni in na ukrepih utemeljeni zavezi za zaščito demokracije in temeljnih pravic v večstranskih forumih;

9. opozarja, da je EU le opazovalka v skoraj vseh mednarodnih organizacijah in večstranskih forumih ter da ta položaj ne odraža niti pristojnosti EU niti vse večjega pomena nadnacionalnih regionalnih organizacij pri odločanju na svetovni ravni; meni, da je učinkovitost EU na svetovnem prizorišču tesno prepletena z njenim statusom v večstranskih forumih in organizacijah; zato poziva države članice, naj zberejo politično voljo za okrepitev položaja EU v večstranskih organizacijah in forumih ter naj pridobijo podporo tretjih držav za takšno spremembo statusa, da bo lahko EU resnično izpolnjevala svojo zavezo o učinkoviti obrambi multilateralizma;

Krepitev Organizacije združenih narodov in sodelovanja Evropske unije v njenem sistemu

10. ponovno poudarja, da najodločneje podpira program reform, ki ga je predstavil generalni sekretar OZN António Guterres, in opozarja, da je potreben nadaljnji napredek, zlasti kar zadeva vključevanje žensk, mladih in oseb v ranljivem položaju ter ozaveščanje o presečnosti v strukturah OZN; poudarja, da je pomembno oblikovati sistem OZN, ki bo še naprej lahko dosegal učinkovite rezultate; poudarja koristi vizije „ena OZN“, ki jo ima generalni sekretar OZN glede sistema organizacije, saj se lahko tako različne agencije in sestavni deli OZN resnično povežejo med seboj in delujejo skupaj na podlagi enotne proračunske in vodstvene strukture ter s tem izboljšajo doseganje ciljev organizacije; poudarja zlasti večjo vlogo rezidenčnih koordinatorjev OZN, predvideno v reformi razvojnega sistema organizacije, in meni, da bi morali ti koordinatorji, ki trenutno delujejo v več kot 130 državah, voditi usklajevanje izvajanja programov OZN na terenu, da bi utrdili enotnost ukrepanja organizacije, ter se tudi povezovati in tesno posvetovati z delegacijami EU v ustrezni državi članici OZN, da bi si prizadevali za sinergije in vzajemno krepitev s tematskimi in geografskimi programi EU za zadevno državo;

11. ponovno poudarja, da bi morali EU in OZN tesno sodelovati na ravni sedežev ter v regijah in državah, v katerih zagotavljata pomoč, da bi izmenjali analize ter uskladili politično in programsko načrtovanje ter tako čim bolj povečali svoj vpliv na blaginjo ljudi in planeta; želi spomniti, da lahko EU močno poveča doseg in vpliv programov OZN v tretjih državah ter načrtuje svoje programe in pomoč tako, da poskrbi za sinergije in s tem tudi okrepi njihov učinek v skladu s cilji OZN; zato poudarja koristi tesnega posvetovanja in sodelovanja med EU in OZN ter poziva Komisijo, ESZD ter delegacije EU v tretjih državah, naj dejavno stopijo v stik z OZN in se z njo posvetujejo glede njenih politik in programskih dejavnostih za obdobje 2021–2027 in kasneje; poziva OZN, naj se redno posvetuje z EU na svojem sedežu, pa tudi na terenu v tretjih državah;

12. meni, da bi morali EU in OZN vsako leto organizirati vrhunsko srečanje, na katerem bi se generalni sekretar OZN lahko posvetoval s Svetom, Komisijo, ESZD in Parlamentom; poziva OZN, naj zagotovi redno prisotnost sogovornikov OZN na visoki ravni v Parlamentu, da bi spodbudili strukturiran in dosleden dialog o politikah in povečali prepoznavnost prizadevanj OZN; poudarja, da je treba izboljšati politično delovanje OZN, in poziva k močnejšemu povezovanju med OZN in regionalnimi organizacijami, kot je poudaril generalni sekretar OZN Antonio Guterres; poudarja, da je treba okrepiti usklajevanje agencij OZN z mednarodnimi finančnimi institucijami prek Ekonomsko-socialnega sveta OZN (ECOSOC); podpira predloge generalnega sekretarja OZN Antonia Guterresa, da bi mladim in civilni družbi dali močnejši glas v sistemu OZN;

13. poudarja, da je treba okrepiti sposobnost EU, da bo lahko odločno in hitro zagotavljala varnost in postala učinkovitejša svetovna partnerica, ki bo sposobna braniti večstranski red; zato poziva Svet in Komisijo, naj temeljito ocenita, preučita in razvijeta možnosti za ustanovitev stalnih večnacionalnih vojaških enot, ki bi bile stalno nameščene in bi se skupaj usposabljale;

14. poziva generalnega sekretarja OZN, naj okrepi svoja prizadevanja za izvajanje strategije OZN o enaki zastopanosti spolov, ki je bistveno orodje za zagotovitev enake zastopanosti žensk na vseh hierarhičnih ravneh v sistemu OZN; želi spomniti, da od ustanovitve OZN leta 1945 še nobena ženska ni bila imenovana na položaj generalne sekretarke; opozarja na splošno potrebo po pravični zastopanosti žensk in marginaliziranih skupin ter večji raznolikosti v mednarodnih organizacijah; odločno podpira agendo za mlade, mir in varnost ter njen cilj, da se pri odločanju na lokalni, nacionalni, regionalni in mednarodni ravni v večji meri upošteva mlade;

15. meni, da bi morala EU opredeliti organe OZN in druge večstranske organizacije, ki so ključne za spodbujanje dialoga o politikah, približevanja in političnih rešitev za svetovne izzive in določanje standardov; meni tudi, da bi morala opredeliti jasne cilje in jasne prednostne naloge za dialog s temi organi in organizacijami ter podporo zanje, vključno s proračunsko podporo; v zvezi s tem želi spomniti, da EU in njene države članice že zdaj največ finančno prispevajo za OZN ter številne njene agencije in programe, vendar se ta zavezanost in podpora OZN ne kažeta vedno v močnejšem vplivu EU, njenih držav članic in podobno mislečih partnerjev na ključnih položajih v agencijah OZN ali v večstranskih forumih, kar je še posebej zaskrbljujoče v času vse večje odločnosti nedemokratičnih režimov, kakršen je ruski, v teh forumih;

16. opozarja na vse večji geopolitični pomen standardov, zlasti na področju tehnologije, in poziva EU, naj strateško ukrepa, da bi postala velesila, ki določa standarde v večstranskih forumih;

17. poziva EU in njene države članice ter podobno misleče partnerje, naj še izboljšajo usklajevanje v zvezi s skupno podporo kandidaturam za vodstvene položaje v večstranskih forumih; poudarja, da se je treba usklajevati s podobno mislečimi partnerji v drugih svetovnih regijah in se – glede na pomen načela pravične geografske porazdelitve vodstvenih položajev – močno osredotočiti na demokratične vrednote;

18. v zvezi s tem poudarja ključno vlogo, ki jo ima Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) kot steber evropske varnosti, in poziva, naj se še dodatno okrepi celovit varnostni pristop te organizacije;

19. poziva EU, naj pri soočanju s svetovnimi izzivi, pred katerimi že stojimo ali nas še čakajo, sodeluje z OZN in znotraj nje, pa tudi z regionalnimi organizacijami, mednarodnimi forumi, kot sta skupini G7 in G20 ter ad hoc koalicijami;

20. poziva Komisijo in podpredsednika/visokega predstavnika, naj dodatno razvijeta svojo strategijo za multilateralizem, tudi s smernicami za delovanje v različnih forumih, ki se redno posodabljajo in obravnavajo vprašanja, kot sta reforma sistema OZN in osrednejša vloga ali formalno zastopanje EU, ter vizijo za nov svetovni red, da bi ga oblikovali na način, da bi lahko oživili multilateralizem; meni, da bo morala EU vzpostaviti zavezništva s podobno mislečimi partnerji, da bi razvila večstransko sodelovanje v številnih forumih, vendar ta zavezništva ne bodo vedno vključevala istih akterjev, cilj pa mora vedno biti ohranjanje učinkovitega sistema svetovnega upravljanja, ki temelji na pravilih;

21. ponavlja svoja stališča o ruski vojni agresije proti Ukrajini, ki jih je izrazil v prejšnjih resolucijah;

22. najostreje obsoja agresijo Ruske federacije proti Ukrajini in vpletenost Belorusije v to vojno ter zahteva, naj Rusija nemudoma konča vse vojaške dejavnosti v Ukrajini in brezpogojno umakne vse sile in vojaško opremo s celotnega mednarodno priznanega ozemlja Ukrajine; poudarja, da ta vojaška agresija in invazija pomenita resno kršitev mednarodnega prava; meni, da ruska invazija Ukrajine ni le napad na suvereno državo, temveč tudi na načela in mehanizem sodelovanja in varnosti v Evropi ter na mednarodni red, ki temelji na pravilih, kot je opredeljen v ustanovni listini OZN;

23. pozdravlja, da je bila Rusija začasno izključena iz Sveta OZN za človekove pravice; pozdravlja odločitve mednarodnih organizacij, tudi na področju kulture in športa, da prekinejo sodelovanje Rusije; poziva voditelje EU in voditelje drugih držav, naj Rusijo izključijo iz skupine G20 in drugih večstranskih organizacij za sodelovanje, kot so Svetovna trgovinska organizacija, UNESCO in druge, kar bi bil pomemben znak, da se mednarodna skupnost ne bo vrnila k običajnim odnosom s to agresorsko državo, kot da se ni nič zgodilo;

24. poudarja, da mora biti zdaj prednostna naloga poskrbeti za celovito in učinkovito izvajanje veljavnih sankcij po vsej EU in s strani mednarodnih zaveznikov EU; poziva EU, naj uporabi večstranske forume, da bi zagotovila učinkovitost teh sankcij;

sreda 6. julija 2022

25. poziva k takojšnji uvedbi popolnega embarga na uvoz ruske nafte, premoga, jedrskega goriva in plina, k popolni opustitvi Severnega toka 1 in 2 ter k predstavitvi načrta za kratkoročno zagotavljanje zanesljive oskrbe EU z energijo; poziva EU, naj prek večstranskih forumov zagotovi podporo tretjim državam, ki želijo uvesti embargo na uvoz energije iz Rusije;

26. pozdravlja, da so EU in njene države članice v sistemu OZN, zlasti v njeni generalni skupščini, varnostnem svetu in svetu za človekove pravice, zmožne delovati usklajeno in predstavljati enotna stališča; v zvezi s tem pozdravlja usklajevalno delo, ki ga opravljata delegaciji EU pri OZN v New Yorku in Ženevi; meni, da bi bilo treba ta enotni, sinergijski pristop posnemati v vsakem organu ali agenciji OZN ali drugi mednarodni organizaciji, da bo lahko EU delovala in dosegala rezultate poenoteno v vseh večstranskih forumih; obžaluje, da varnostni svet ne more dosledno sprejemati odločitev in se torej, za razliko od kriz v preteklosti, ne more učinkovito odzvati na krize, kot so tiste v Ukrajini, Siriji, Etiopiji in Sudanu, to pa je negativno vplivalo na preprečevanje, obvladovanje in reševanje teh kriz zaradi obsežne uporabe pravice do veta; poudarja, da je nesprejemljivo, da lahko ena država ustavi prizadevanja v primeru genocida, hudodelstev zoper človečnost ali vojnih zločinov;

27. poziva OZN, naj imenuje svojega posebnega odposlanca za Libijo, saj je mesto od novembra 2021 nezasedeno, demokratični proces v Libiji pa ostaja na prelomni točki;

28. obžaluje, da bosta leta 2022 v varnostnem svetu le dve državi članici EU; meni, da bi morale EU in države članice spodbujati razmislek o pogojih reforme varnostnega sveta, s katero bi ta spet postal zmožen pravočasno in učinkovito obravnavati krize, pravica do veta bi se močno omejila, sestava varnostnega sveta pa spremenila, da bi bolje odražala današnji svet;

29. v zvezi s tem ponavlja svoje mnenje, da bi si morale EU in njene države članice prizadevati za dosego širokega soglasja glede reforme Varnostnega sveta, med drugim z zagotovitvijo stalnega sedeža za EU poleg sedežev, ki jih že zasedajo njene države članice; spodbuja države članice EU, naj med seboj ne tekmujejo za pridobitev sedeža v varnostnem svetu;

30. izraža zaskrbljenost zaradi slabljenja sedanjega sistema nadzora nad oboroževanjem in razoroževanja ter njegovih pravnih instrumentov; podpira vsa prizadevanja, da bi se na mednarodni ravni spet začelo razpravljati o agendi za nadzor nad orožjem in razoroževanje, vključno z oživitvijo Konference o razorožitvi; poziva EU in njene države članice, naj pregledajo in posodobijo strategijo EU proti širjenju orožja za množično uničevanje, da bi upoštevale nedavni geopolitični, tehnološki in pravni razvoj ter zagotovile sodobno in ambiciozno podlago za večstransko sodelovanje EU na področju neširjenja orožja in razoroževanja; izraža zaskrbljenost zaradi razvoja novih vojaških tehnologij, kot so umetna inteligenca, orožje v vesolju, biotehnologija in hipersonična orožja, ter aktivno podpira prizadevanja in nove pobude za ustavitev s tem povezanih programov oboroževanja, ki jih sedaj izvajajo nekatere države članice OZN; podpira delo delovne skupine za vesolje Komisije OZN za razorožitev, kar zadeva praktično izvajanje ukrepov za preglednost in krepitev zaupanja v zvezi z dejavnostmi v vesolju;

31. podpira pobudo generalnega sekretarja OZN za delovanje na področju ohranjanja miru, ki temelji na posodobitvi partnerstva med EU in OZN za krizno upravljanje in mirovne operacije, ter preučitev možnosti za nova partnerstva, tudi med EU, OZN in Afriško unijo, in sodelovanje z drugimi regionalnimi organizacijami; ponovno poudarja ključno vlogo žensk v misijah za mediacijo v konfliktih in mirovnih misijah ter opozarja na njihovo premajhno zastopanost na vseh ravneh v OZN, EU ter drugih večstranskih organizacijah in misijah;

32. poziva EU in njene države članice, naj izboljšajo svojo zmožnost izmenjave informacij, posvetovanja in usklajevanja o strategijah, politikah in stališčih, tudi v upravljavskih organih in upravnih odborih večstranskih organov, v katerih EU ni neposredno zastopana, začenši v varnostnem svetu OZN; se strinja s podpredsednikom/visokim predstavnikom in Komisijo, da bi morala EU vzpostaviti usklajevalne mehanizme v vseh mednarodnih institucijah, tudi v finančnih ustanovah; meni, da bi bilo treba to zmožnost usklajevanja razširiti na upravne odbore vseh organov OZN;

33. meni, da so novi finančni instrument Globalna Evropa in pristop Ekipa Evropa h geografski in tematski pomoči ter načrtovanju programov, pa tudi strategija „svetovni portal“ za razvoj povezovalne infrastrukture, edinstvena priložnost, da opredelimo skupno medinstitucionalno agendo, v kateri bodo ustrezno upoštevani in cenjeni prispevki držav članic EU, in sicer na način, da se poveča vrednost večstranskemu pristopu do izzivov in kriz po svetu ter okrepi sposobnost vplivanja EU in njenih držav članic v večstranskih forumih; ponovno potrjuje svojo zavezanost geografsko uravnoteženemu in v prednostne naloge usmerjenem pristopu v ukrepih, pomoči in programih EU, ki jih ta izvaja onkraj svojih meja;

34. svari, da se s poskusi neliberalnih vlad oziroma avtoritarnih in totalitarnih režimov, kot je kitajski, da bi s financiranjem mednarodnih organizacij pridobili in utrdili svoj vpliv, postavlja vprašanje finančnega antagonizma v večstranskih forumih in poraja potreba po razmisleku – na globalni ravni in na ravni EU – o tem, kako bi z uporabo vseh orodij, ki so na voljo institucijam EU, tudi z ustreznim in vzdržnim financiranjem EU, kjer je to potrebno in primerno, in financiranjem iz drugih virov, poskrbeli za neodvisnost in učinkovitost zadevnih mednarodnih organizacij in večstranskih forumov; opozarja, da več držav članic zamuja s plačilom odmerjenih prispevkov, kar izredno negativno vpliva na delo mednarodnih organizacij, zato so te zamude nesprejemljive;

35. želi spomniti, da se humanitarna in razvojna pomoč EU tretjim državam zelo pogosto usmerja prek sistema OZN; podpira to partnerstvo med EU in OZN, vendar poziva EU, naj zagotovi večjo prepoznavnost svoje posebne vloge in prispevkov v okviru OZN; v zvezi s tem poudarja, da je pomembno na ravni EU poglobljeno ovrednotiti obstoječa in načrtovana partnerstva med EU in OZN ter tako presoditi, ali so prispevki EU dovolj prepoznavni, ali gre za smotrno porabo davkoplačevalskega denarja v skladu z vrednotami EU in ali so vodilne vloge EU in njenih držav članic sorazmerne z močno zavezanostjo in predanostjo EU sistemu OZN; poziva Komisijo in ESZD, naj izvedeta ta pregled ter se s Parlamentom posvetujeta o svojih ugotovitvah in tem, s kakšnimi prihodnjimi koraki bomo zagotovili, da bodo prispevki, porazdelitev finančnega bremena, zaveze in predanost EU sistemu OZN primerno cenjeni;

36. poudarja, da bi morali biti državljani v državah članicah EU seznanjeni s podporo EU mednarodnim organizacijam in z njeno prisotnostjo v večstranskih forumih; poziva podpredsednika/visokega predstavnika, naj začne kampanjo obveščanja po vsej EU o podpori Unije mednarodnim organizacijam ter o njenih ciljih, kar zadeva prisotnost, in dejavnostih v večstranskih forumih; ravno tako poziva Komisijo, ESZD in države članice, naj spodbujajo dejavno vlogo EU v večstranskih forumih in zagotovijo več informacij o prispevkih in dosežkih EU v mednarodnih organizacijah, tudi s skupno retoriko, stališči in izjavami o resolucijah OZN;

37. poudarja, da morajo države članice EU okrepiti usklajevanje glede skladov in programov OZN ter opredeliti ključne cilje in skupni pristop k usmerjanju izvršnih odborov; poudarja pomen zagotavljanja preglednosti in odgovornosti pri financiranju in porabi sredstev večstranskih organizacij;

38. izreka pohvalo delu „zavezništva za multilateralizem“, ki je neformalna mreža držav, združenih v prepričanju, da je večstranski red, ki temelji na pravilih, edino zanesljivo jamstvo za mednarodno stabilnost in mir ter da je naše skupne izzive mogoče reševati le s sodelovanjem;

Obnova multilateralizma z okrepljenimi globalnimi partnerstvi za doseganje skupnih ciljev

39. poudarja, da si je treba prizadevati za učinkovit, v rezultate usmerjen, na vrednotah utemeljen in vključujoč multilateralizem, v katerem bodo vlade, civilna družba, verski subjekti, zasebni sektor, akademski svet in drugi ustrezni deležniki učinkovito sodelovali za uveljavljanje globalnih vrednot in uresničevanje globalnih ciljev; priznava, da je pomembno usklajevati ključna cilja EU – povečati prepoznavnost in vpliv EU kot svetovne akterke in podpirati vlogo večstranskih forumov; želi spomniti, da je treba obravnavati in obvladovati ta nasprotja ter oblikovati načelno in odločno stališče med tema ciljema v skladu s temeljnimi vrednotami, zamislimi in interesi EU; poudarja, da ta ključna evropska cilja, kljub očitnim napetostim med njima, ponujata tudi nove priložnosti, saj lahko večja strateška avtonomija EU tej omogoči sklepanje zavezništev z njenimi dvostranskimi partnerji v okviru večstranskih pogajanj ter spodbuja in zagovarja večstranske zaveze med dvostranskimi pogajanji; poziva EU in države članice, naj dosledno in dejavno branijo multilateralizem in ustrezne večstranske institucije, vsakič, ko so na kakršen koli način ali v kakršni koli obliki ogrožene;

40. poudarja pomen nadaljnjega večstranskega sodelovanja pri vprašanjih varnosti in obrambe; izpostavlja delo partnerstva med EU in Natom ter sodelovanje med EU in OVSE, ki temelji na skupni podpori skupnim temeljnim vrednotam demokracije, svobode, spoštovanja človekovih pravic in človekovega dostojanstva, pravne države ter spodbujanja miru in mednarodnega sodelovanja ob hkratnem varovanju mednarodnega reda, ki temelji na pravilih; poziva države članice EU in Nata, ki tega še niso storile, naj se pridružijo evropskim varnostnim in obrambnim pobudam, da bi se dodatno dopolnjevalo in krepilo skupno sodelovanje;

41. poudarja, da se morata multilateralizem in vsaka reforma sedanjega sistema osredotočiti tudi na večjo preglednost in odgovornost ter na sodelovanje z nedržavnimi akterji, da bi pomagali povrniti zaupanje ljudi v te institucije in jim zagotoviti večjo legitimnost; poudarja, da je treba obravnavati izzive preprečevanja nezakonitih finančnih tokov in boja proti njim ter krepitve mednarodnega sodelovanja in dobre prakse na področju vračila in odvzema premoženjske koristi, med drugim z učinkovitejšimi ukrepi za izpolnjevanje obstoječih obveznosti iz Konvencije OZN proti korupciji in Konvencije OZN proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu; poudarja, da je treba izvajati učinkovite, vključujoče in trajnostne ukrepe za preprečevanje korupcije in boj proti njej v okviru Agende 2030; poudarja, da je treba na svetovni ravni racionalizirati boj proti nezakonitim finančnim tokovom;

42. poudarja, da si je pomembno še naprej prizadevati za podporo zaveznikov in podobno mislečih partnerjev v mednarodnih organizacijah in večstranskih forumih, da bi utrdili koalicijo podobno mislečih držav, zavezanih skupnim vrednotam in ciljem ter dialogu o politikah in učinkovitemu sodelovanju po vsem svetu; poudarja, da je treba sporazum o zunanji politiki in varnostnem sodelovanju med EU in Združenim kraljestvom dodati kot prilogo k sporazumu o trgovini in sodelovanju med EU in Združenim kraljestvom, kar bi obema stranema omogočilo boljše soočanje s skupnimi svetovnimi varnostnimi in zunanjepolitičnimi izzivi; poudarja, da bi tak sporazum spodbudil tudi sodelovanje v večstranskih organizacijah, zlasti v OZN, saj imata obe strani številne skupne vrednote in interese;

43. opozarja, da nimajo posebnega pomena le tradicionalni čezatlantski ali evropski partnerji, kot so ZDA in Kanada, pa tudi Združeno kraljestvo, Zahodni Balkan ter druge države južnega in vzhodnega sosedstva, temveč tudi drugi podobno misleči demokratični zavezniki v Latinski Ameriki, indijsko-pacifiški regiji in Afriki, s katerimi je mogoče v partnerstvu ustvariti širše območje skupnih vrednot in standardov ter zavez za spodbujanje globalnih odzivov na svetovne izzive, pa tudi širšo mednarodno koalicijo podobno mislečih partnerjev; v zvezi s tem poudarja pomen razširjenega dialoga in sodelovanja s podobno mislečimi afriškimi državami ter podpiranja teh držav pri gradnji prihodnosti za Afriko, ki bo temeljila na demokraciji, vključevanju in blaginji, pri čemer pa se je treba posvetiti tudi spoprijemanju z izzivi in varnostnimi grožnjami, ki izhajajo iz podnebnih sprememb, terorizma in organiziranega kriminala;

44. poudarja, da so odnosi EU z Afriško unijo ter Latinsko Ameriko in Karibi koristni sami po sebi in so ključnega pomena za obnovo multilateralizma; opozarja, da sta se EU in AU v skupni izjavi „Afrika in Evropa: dve celini s skupno vizijo za leto 2030“ zavezali, da bosta sodelovali pri spodbujanju učinkovitega multilateralizma v okviru mednarodnega reda, ki temelji na pravilih, in z OZN v njegovem središču, ter obljubili, da si bosta prizadevali za bolj zbližana stališča v večstranskih forumih, da bi zmanjšali svetovne neenakosti, okrepili solidarnost, se borili proti podnebnim spremembam in izboljšali zagotavljanje „globalnih javnih dobrin“ v skladu z agendo za trajnostni razvoj do leta 2030 in agendo Afriške unije za leto 2063;

45. zato podpira prizadevanja podpredsednika/visokega predstavnika, Sveta in Komisije, da bi še okrepili partnerstvo EU z Afriško unijo ter Skupnostjo latinskoameriških in karibskih držav; poudarja, da je pomembno dodatno približati stališča EU ter držav pristopnic in partnerskih držav v OZN in drugih večstranskih forumih; poziva EU, naj izboljša svojo zmožnost pomagati partnerskim in podobno mislečim državam, tudi s krepitvijo zmogljivosti, izmenjavo znanja, usposabljanjem in tesnim medinstitucionalnim sodelovanjem, da bodo te države lahko učinkoviteje sodelovale v večstranskem sistemu, ter naj z njimi izmenjuje najboljše prakse, da bi se iz njihovih izkušenj tudi učila; ponovno poudarja, da je pomembno okrepiti obstoječe večstranske forume s podobno mislečimi partnerji, zlasti vrhove med EU ter Skupnostjo latinskoameriških in karibskih držav;

46. poudarja potrebo po sodelovanju med EU in združenjem ASEAN kot sredstvu za soočanje s skupnimi izzivi v azijsko-pacifiški regiji; poudarja, da je treba okrepiti vlogo regionalnih organizacij v sistemu OZN, tako da se predlaga letno vrhunsko srečanje voditeljev regionalnih organizacij;

47. poziva Komisijo in ESZD, naj predlagata nove pobude za odzivanje na varnostna tveganja, povezana s podnebjem, in obenem promovirata evropski zeleni dogovor v mednarodnih forumih; meni, da bi morala EU podpreti ambiciozne cilje za zmanjšanje emisij CO_2 v tretjih državah, in poudarja, da je treba podnebno diplomacijo postaviti v središče zunanjega delovanja EU za podpiranje svetovnega miru in varnosti;

48. podpira, da EU neutrudno zagovarja in ščiti univerzalne človekove pravice in temeljne svoboščine, da neomajno podpira univerzalizacijo mednarodnega prava človekovih pravic, da dejavno podpira forume OZN za človekove pravice in v njih obravnava pereča vprašanja na tem področju, da odločno podpira okrepitev mehanizmov odgovornosti in mednarodnih pravnih mehanizmov ter da se bori proti nekaznovanju in za spoštovanje suverenosti in ozemeljske celovitosti držav; v zvezi s tem poudarja, da EU podpira uveljavljene in priznane mednarodne meje ter zavrača vse poskuse, da bi jih s silo spremenili;

49. podpira podpredsednika/visokega predstavnika in Komisijo v njunih prizadevanjih za zagotovitev, da bo Svet OZN za človekove pravice učinkoviteje ukrepal ter hitro, učinkovito, verodostojno in nepristransko obravnaval vsa vprašanja glede človekovih pravic in razmere v posameznih državah ter zagotavljal sinergije z drugimi večstranskimi forumi za človekove pravice;

50. poziva, naj bodo organi za človekove pravice čim bolj nepristranski in naj se jih zaščiti pred morebitnim vmešavanjem tistih držav, za katere je znano, da kršijo človekove pravice; zato vztraja, da je treba opredeliti jasne standarde o spoštovanju človekovih pravic, pravne države in temeljnih pravic, ki jih mora država izpolnjevati, da bi bila sprejeta za članico Sveta OZN za človekove pravice, in meni, da bi morala biti EU v zvezi s tem bolj proaktivna in podpirati celovito reformo tega organa;

51. izreka priznanje delu visoke komisarke OZN za človekove pravice ter meni, da ima Urada visoke komisarke OZN za človekove pravice edinstveno priložnost za učinkovit dialog in sodelovanje o tem, kako racionalizirati sistem OZN za človekove pravice in povečati njegove zmogljivosti za doseganje rezultatov, tudi z večjim javnim nadzorom nad obveznostmi članstva v Svetu OZN za človekove pravice in obveznimi donatorskimi dogodki na generalni skupščini OZN s kandidatkami za članstvo v tem organu, kot v skupnem sporočilu predlagata podpredsednik/visoki predstavnik in Komisija; pozdravlja, da se je 12. oktobra 2021 začel letni strateški dialog z OZN;

52. ugotavlja, da finančna sredstva, dodeljena za delo komisarja OZN za človekove pravice, niti približno niso zadostna, številne države pa si prizadevajo, da bi jih še zmanjšali, medtem ko EU že dolgo zahteva povečanje financiranja za Urad visokega komisarja za človekove pravice; pozdravlja pobude in dejavnosti EU, povezane s človekovimi pravicami, v tretjem odboru generalne skupščine in varnostnem svetu OZN, pa tudi sodelovanje med EU in OZN pri več vprašanjih glede človekovih pravic, povezanih s posameznimi temami ali državami;

53. poziva, naj se oblikuje več sinergij med priporočili mehanizma splošnega javnega pregleda in prostovoljnimi nacionalnimi pregledi, ki se izvajajo v okviru ciljev trajnostnega razvoja, ter naj se te povežejo z načrtovanjem namenskih projektov EU na področju človekovih pravic; spodbuja EU in njene države članice, naj povečajo prizadevanja za zoperstavljanje poskusom avtoritarnih držav, da bi z drugačno retoriko spremenile razumevanje človekovih pravic s poudarjanjem kolektivnih pravic pred pravicami posameznikov; poziva EU, naj v Svetu OZN za človekove pravice podpre delo nevladnih organizacij in zagovornikov človekovih pravic, ki so pod vse večjim pritiskom avtoritarnih držav in jim te vse pogosteje grozijo;

54. obžaluje, da avtoritarni in totalitarni režimi Svet OZN za človekove pravice še naprej zlorabljajo za svoje namene, zlasti da bi ogrozili njegovo delovanje in spodkopali standarde človekovih pravic; poziva EU in njene države članice, naj podprejo celovito reformo Sveta OZN za človekove pravice;

55. poudarja, da je treba nujno v celoti izvajati in sistematično vključevati načelo enakosti spolov in akcijski načrt EU za enakost spolov III (GAP III) v vsem zunanjem delovanju EU; poziva EU in njene države članice, naj prevzamejo vodilno vlogo pri izvajanju resolucije varnostnega sveta OZN 1325 (2000) o ženskah, miru in varnosti; poudarja, da imajo ženske ključno vlogo pri preprečevanju konfliktov, v mirovnih pogajanjih, pri vzpostavljanju in ohranjanju miru, v humanitarnem odzivu in obnovi po konfliktih; zato poudarja, da mora EU zagotoviti enakopravno udeležbo žensk in njihovo polno vključenost v vseh prizadevanjih za ohranjanje miru in varnosti, hkrati pa vključiti vidik spola v vse svoje zunanje delovanje;

Boljše sodelovanje Evropskega parlamenta

56. poudarja, da je za uspešno delovanje na pravilih temelječega, učinkovitega, v rezultate usmerjenega in omreženega multilateralizma pomembno sodelovanje demokratično izvoljenih parlamentov, saj se z njim razširi dostop do različnih deležnikov, dialog in sodelovanje pa tako lahko vključujeta nedržavne subjekte, kot so regionalne vlade, občine, akademski svet, civilna družba in gospodarski sektor; podpira mednarodne pobude, ki pozivajo, da bi Tajvan v vlogi opazovalca polnopravno sodeloval na srečanjih, v mehanizmih in dejavnostih mednarodnih organov, vključno s Svetovno zdravstveno organizacijo, Mednarodno organizacijo civilnega letalstva (ICAO), Mednarodno organizacijo kriminalistične policije (Interpol) in Okvirno konvencijo Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC); želi spomniti, da demokratično izvoljeni parlamenti lahko povečajo prepoznavnost glasov, ki podpirajo multilateralizem kot pot do učinkovitih odzivov politik v korist vsega človeštva, in okrepijo njihovo vlogo ter dodatno utrdijo potrebno povezavo med mednarodnimi organizacijami in večstranskimi forumi, ki sprejemajo odločitve, ter državljani;

57. meni, da bi se morala EU zavzemati za ustanovitev organa v okviru sistema OZN za povečanje demokratičnega značaja, demokratične odgovornosti in preglednosti svetovnega upravljanja;

58. poudarja, da ima Parlament lahko sinergijsko vlogo s svojim rednim političnim ozaveščanjem parlamentov držav članic EU in tretjih držav, saj lahko tako utrdi in razširi koalicijo podobno mislečih držav v mednarodnih organizacijah in večstranskih forumih ter poveča njeno zmožnost pozitivnega vplivanja; meni, da bi bilo treba razmisliti o možnosti ustanovitve delegacije Parlamenta pri OZN, ki bi se zlasti posvečala generalni skupščini OZN in parlamentarnim razsežnostim drugih mednarodnih organizacij in večstranskih forumov, da bi okrepili parlamentarne stike in dialog s sistemom OZN in drugimi ustreznimi večstranskimi forumi ter poskrbeli za demokratični dialog in strateško razpravo na medinstitucionalni ravni EU;

59. poudarja, da bi morala EU podpirati pobude, namenjene boljšemu vključevanju mnenj civilne družbe v postopek odločanja OZN; poziva k vzpostavitvi novih forumov v okviru sistema OZN, ki bodo civilni družbi omogočili sodelovanje v političnem dialogu z OZN, in k učinkoviti uporabi že obstoječih forumov;

60. meni, da bi morale pisarne Parlamenta v mestih, kjer delujejo organi OZN ali mednarodne organizacije, ki so pomembne za zunanje delovanje EU, tem organom in organizacijam ponuditi pomoč ter se ukvarjati z njihovimi dejavnostmi, da bi vzpostavile tesnejšo povezavo z prizadevanji, zavezami in vizijami EU in Parlamenta, kar zadeva multilateralizem; meni, da bi bilo treba razmisliti, kako lahko Parlament doseže kar največje sinergije med medparlamentarnimi delegacijami, odbori in službami Parlamenta, ki se ukvarjajo z opazovanjem volitev in podporo demokraciji, da bi z njihovimi dejavnostmi dodatno utrdili zunanje delovanje EU; poudarja pomen dela medparlamentarne unije;

61. podpira vlogo Parlamenta pri krepitvi parlamentarnih dejavnosti in dejavnosti za krepitev zmogljivosti ter podpori demokraciji po svetu, pa tudi njegovo posebno vlogo pri parlamentarnem posredovanju in dialogu, med drugim z dialogom Jeana Monneta; poudarja dodano vrednost posebne vloge, ki jo ima Parlament pri spodbujanju dialoga ter izmenjavi primerov najboljše prakse in demokratičnih standardov;

62. želi spomniti na pomembno vlogo Parlamenta kot demokratične institucije, ki združuje ter lahko predstavlja edinstven javni forum in svojstven pogled za spodbujanje multilateralizma; meni, da bi moral Parlament še naprej redno vabiti voditelje na visoki ravni iz ustreznih mednarodnih organizacij, da bi z njimi razpravljal o skupnih interesih in prednostnih nalogah; meni, da bi moral Parlament za utrditev parlamentarne razsežnosti večstranskih forumov vsako leto

v svojih prostorih organizirati konferenco predsednikov parlamentov iz držav G7 in G20; poziva, naj se okrepi strukturirani dialog med Parlamentom in sistemom OZN; v zvezi s tem poudarja, da je pomembno imeti redne sestanke za izmenjavo mnenj med Odborom za zunanje zadeve in drugimi ustreznimi odbori ter vodjama delegacij EU pri OZN v New Yorku in Ženevi ter med odborom in vodjami misij držav članic EU, ki so stalne ali nestalne članice varnostnega sveta OZN; poudarja pozitivne prispevke letnih delegacij Odbora za zunanje zadeve in njegovih pododborov na sedežu OZN v New Yorku; poziva, naj se nekatera neformalna srečanja med EU in varnostnim svetom OZN formalizirajo; spodbuja, naj se vzpostavi formalna povezava med Parlamentom in generalno skupščino OZN;

Multilateralizem kot gonilo za reševanje nujnih svetovnih izzivov

63. poudarja, da večstranski sistem pomembno prispeva k obravnavanju podnebnih sprememb; poziva, naj se izboljšajo, okrepijo in institucionalizirajo obstoječi večstranski okviri, namenjeni boju proti podnebnim spremembam, kot je Okvirna konvencija OZN o spremembi podnebja, ki ima 197 pogodbenic in zajema vse države članice OZN ter ima torej skoraj univerzalno članstvo, in sicer z oblikovanjem mehanizmov odgovornosti in konkretnih načel, s katerimi se bo poskrbelo za učinkovitost njihovih mandatov; poudarja, da je treba svetovno ukrepanje proti podnebnim spremembam okrepiti, saj bo svet lahko omejil dvig temperature na 1,5 stopinje Celzija nad predindustrijsko ravnjo le s skupnim, takojšnjim in ambicioznim globalnim ukrepanjem;

64. meni, da bi morale industrializirane države v boju proti globalnemu segrevanju podpirati države v razvoju pri prehodu s fosilnih goriv na zeleno energijo ne le s prenosom finančnih sredstev, temveč tudi strokovnega znanja in tehnologije;

65. opozarja, da se je pomembno osredotočiti na izvajanje na nacionalni ravni s sprejetjem in izvajanjem nacionalno določenih prispevkov, obenem pa na večstranski ravni zagotoviti, da je mednarodna skupnost kot celota na dobri poti, da bo dosegla cilje Pariškega sporazuma; poziva vlade, naj opredelijo ambiciozne nacionalno določene prispevke, brez katerih cilj 1,5 stopinje ne bo dosežen, in naj druga drugo spodbujajo, da bodo ostale na pravi poti;

66. opozarja, da je pomembno sodelovati z velikimi onesnaževalci, podnebno ranljivimi državami in čezatlantskimi partnerji ter s tem na konferenci OZN o podnebnih spremembah leta 2022 napredovati pri doseganju cilja za leto 2030; poziva, naj se nadaljujejo večstranska prizadevanja za mobilizacijo sredstev za cilje trajnostnega razvoja in podnebje, vključno z dodelitvijo 50 % podnebnega financiranja prilagajanju; pozdravlja prizadevanja konference OZN o podnebnih spremembah leta 2021 (COP26), da bi oblikovala definicijo dezinformacij, povezanih s podnebnimi spremembami;

67. opozarja, da kršitve okoljskih pravic močno vplivajo na številne človekove pravice, vključno s pravicami do življenja, samoodločbe, hrane, vode in zdravja ter kulturnimi, državljanskimi in političnimi pravicami; poudarja, da so biotska raznovrstnost in človekove pravice medsebojno povezane in soodvisne, ter opozarja na obveznosti držav s področja človekovih pravic, da varujejo biotsko raznovrstnost, od katere so te pravice odvisne, vključno z zagotavljanjem sodelovanja državljanov pri odločitvah, ki zadevajo biotsko raznovrstnost, in dostopa do učinkovitih pravnih sredstev v primerih izgube in krčenja biotske raznovrstnosti; izraža podporo porajajočim se prizadevanjem za oblikovanje pravil na mednarodni ravni o zločinih zoper okolje; v zvezi s tem spodbuja EU in države članice, naj podprejo priznanje ekocida kot mednarodnega kaznivega dejanja v skladu z Rimskim statutom Mednarodnega kazenskega sodišča;

68. želi spomniti na ključno vlogo večstranskih forumov pri obravnavanju izzivov, povezanih s pandemijo covida-19, in s tem ponazoriti, da so pomembni pri spodbujanju in zaščiti javnega zdravja ter splošnega zdravstvenega varstva; pozdravlja razvoj pobude za globalni dostop do cepiv proti covidu-19 (COVAX), ki je izraz mednarodne solidarnosti, kakršnega še ni bilo, ter se zahvaljuje vsem, ki so donirali cepiva ali prispevali sredstva, obenem pa poudarja, da se morajo donacije, zbiranje sredstev ter vzpostavljanje zmogljivosti za proizvodnjo in distribucijo cepiv nadaljevati, da bodo v vseh državah brezplačno na voljo cepiva in zdravljenje, in sicer tako, da jih bodo dosegla pravočasno;

69. izreka pohvalo delu Svetovne zdravstvene organizacije v boju proti pandemiji z odločitvami, ki jih je sprejela na podlagi znanstvenih spoznanj in dokazov, ob hkratnem zagotavljanju neodvisnega nadzora in odgovornosti organizacije pri obvladovanju pandemije covida-19; poudarja, da je treba izboljšati njen mandat in izvršilno zmogljivost, zlasti kar zadeva izmenjavo podatkov in mobilizacijo virov, pa tudi reformirati postopek odločanja v njenem odboru za nujne primere ter vzpostaviti mehanizme za uveljavljanje njenih odločitev in sklepov;

70. pozdravlja začetek priprav nove mednarodne pogodbe o pandemijah, potem ko je 31. maja 2021 vseh 194 članic Svetovne zdravstvene organizacije sprejelo sklep; poziva EU, naj si v okviru večstranskih organizacij prizadeva za izboljšanje globalnih mehanizmov za preprečevanje pandemij in spopadanje z njimi na podlagi izkušenj, pridobljenih pri mednarodnem odzivu na pandemijo covida-19;

71. poziva k okrepljenim zakonodajnim in regulativnim okvirom ter k spodbujanju skladnosti politik za doseganje dejanskega dostopa do zdravstvenih storitev, tudi s sprejetjem zakonodaje in izvajanjem politik, ki bodo zagotavljale večji dostop do zdravstvenih storitev, izdelkov in cepiv, zlasti za najbolj prikrajšane;

72. poziva k mednarodnemu sodelovanju pri vključevanju vidika spola v oblikovanje, izvajanje in spremljanje zdravstvenih politik na sistemski ravni, pri čemer je treba upoštevati specifične potrebe vseh žensk in deklet, da bi se pri izvajanju zdravstvenih politik in delovanju zdravstvenih sistemov dosegla enakost spolov in opolnomočenje žensk;

73. poziva EU, naj spodbudi prizadevanja OZN v boju proti terorizmu z izvajanjem in posodobitvijo štirih stebrov Globalne strategije OZN za boj proti terorizmu, ki jo je generalna skupščina sprejela septembra 2006;

74. poziva, naj se sprejmejo posebni ukrepi za zaščito otrok, katerih ranljivost se lahko zaradi pandemije covida-19 še posebej poveča, med drugim glede njihovega dostopa do zdravstva, izobraževanja, cenovno dostopne hrane, čiste vode, sanitarne infrastrukture in primernih stanovanj; znova poudarja, da podnebne spremembe in okoljska škoda negativno vplivajo na uveljavljanje otrokovih pravic;

75. poudarja, da so potrebni dodatni večstranski ukrepi glede ekonomskega upravljanja, zlasti v zvezi z obdavčitvijo; pozdravlja usmeritev, nakazano v vključujočem okviru OECD/G20 za preprečevanje erozije davčne osnove, in njihov zadnji predlog o določitvi minimalne 15-odstotne stopnje obdavčitve pravnih oseb in oblikovanju prihodnjega stebra, ki bo omogočil bolj pravično porazdelitev pravic do obdavčitve; je seznanjen s predlogom Komisije o uvedbi vira lastnih sredstev, ki bo ustrezal deležu 15 % preostalega dobička največjih in najbolj dobičkonosnih multinacionalnih podjetij, ki se v skladu s tem sporazumom prerazporedijo državam članicam EU; spodbuja mednarodno skupnost, naj si prizadeva za nadaljnje povezovanje na tem področju, da bi preprečila nelojalne prakse in zlorabe; poziva k širšemu izvajanju mednarodnih standardov in norme na tem področju politike; želi spomniti na ključen pomen Svetovne trgovinske organizacije (STO) za urejanje in olajševanje svetovne trgovine;

76. ugotavlja, da mora EU tesno sodelovati s podobno mislečimi partnerji, da bi posodobili STO in ji priskrbeli orodja za reševanje trgovinskih izzivov 21. stoletja, vključno z digitalno revolucijo ter zelenim, pravičnim in trajnostnim prehodom; poziva EU, naj sodeluje z vsemi članicami STO, da bi na 12. ministrski konferenci predstavili pozitiven program reform in konkreten delovni načrt; priznava, da je bilo sodelovanje med EU in ZDA gonilna sila napredka v večstranskih trgovinskih pogajanjih;

77. poudarja, da je pomembno sprejeti in podpreti pobude za boj proti davčnim utajam, pranju denarja in korupciji; podpreti delo na ravni OZN v zvezi z davčnimi vprašanji, da se državam v razvoju zagotovi glas v davčnih zadevah; prizadevati si za pospešitev pogajanj o učinkovitem kodeksu ravnanja za boj proti mednarodnim davčnim utajam na podlagi sporazumov o izmenjavi davčnih podatkov;

78. je seznanjen s pomenom multilateralizma za obravnavo novih izzivov in razmer, kot so izgubljanje biotske raznovrstnosti, kibernetska varnost, biotehnologija, digitalizacija, geopolitične dejavnosti in upravljanje v polarnih regijah, umetna inteligenca ter porajajoče se grožnje, kot so tehnološko podprto širjenje lažnih novic, lažna znanost in dezinformacije; meni, da bi morali strokovnjaki, znanstveniki in ustrezni predstavniki civilne družbe sodelovati v večstranskih ureditvah z več deležniki;

79. pozdravlja ustanovitev sveta EU–ZDA za trgovino in tehnologijo;

80. opozarja na pomen vključevanja načela in cilja enakosti spolov v vsa področja politike;

81. pozdravlja prizadevanja generalnega sekretarja OZN za okrepitev in usklajevanje digitalizacije OZN, da bi internet služil stebrom OZN, kot so: mir in varnost, človekove pravice ter razvoj;

82. poudarja, da lahko prenovljeni multilateralizem pozitivno vpliva na pospešitev digitalne preobrazbe, ne le kot močan vzvod za izvajanje ciljev trajnostnega razvoja, temveč tudi zaradi nujne potrebe po določitvi osnovnih standardov in norm ter po obravnavanju z njimi povezanih tveganj in izzivov;

83. opozarja, da bi se morali EU in njeni podobno misleči demokratični partnerji zaradi vse bolj ambiciozne, odločne in agresivne Kitajske v večstranskih forumih usklajevati kot del zavezništva tehnoloških demokracij, da bi ohranili mednarodni sistem, ki temelji na pravilih, se borili proti avtoritarnemu usklajevanju, katerega cilj je ugrabitev mednarodnih forumov, ter z določanjem standardov in globalnih pravil zagotovili, da bodo nove tehnologije še naprej osredotočene na človeka;

84. poudarja, da bi bilo treba tudi digitalni svet obravnavati kot zelo pomemben nov vir obdavčitve;

85. vztraja, da je multilateralizem osrednjega pomena za učinkovito vzdrževanje reda v vesolju ter da je treba poglobiti sedanje pobude in uvesti nove, da bi ohranili miroljubno uporabo vesolja; poudarja, da bi se morala uporaba vesolja urejati z izboljšanim sklopom mednarodnih pravil in standardov ter s sistemom za zagotavljanje dolgoročne, trajnostne, odgovorne in miroljubne uporabe vesolja;

86. poziva EU, naj si prizadeva za dejavnejšo vlogo pri razvoju mednarodnega okvira za tehnologije umetne inteligence, ki bodo vredne zaupanja in osredotočene na človeka, zlasti kar zadeva avtonomne orožne sisteme;

87. poudarja, kako pomembno je večstransko sodelovanje podobno mislečih partnerjev v boju proti zlonamernim in manipulativnim dezinformacijam, ki jih širijo državni in nedržavni akterji; poudarja, kako pomembno je, da EU prevzame vodilno vlogo v svetu pri določanju mednarodnih definicij, norm in načel za reševanje teh vprašanj, tudi ko gre za tuje vmešavanje v volitve;

88. poudarja, da ima Parlament z ohranjanjem biotske raznovrstnosti, naravnega okolja in naravnih virov pomembno vlogo pri podrobnem spremljanju in podpiranju izvajanja ciljev trajnostnega razvoja in ciljev iz Pariškega sporazuma, med drugim tako, da si prizadeva ne le spremljati napredek, temveč prav tako izboljšati razporejanje virov ter ponuditi izboljšave ali konkretne predloge; poudarja dve ključni strateški zamisli iz predloga generalnega sekretarja OZN Antonia Guterresa z naslovom Naša skupna agenda, in sicer potrebo po novem svetovnem dogovoru in novi družbeni pogodbi; opozarja, da ju je mogoče pretvoriti v zelo konkretne ukrepe, kot je močnejši globalni zeleni sklad in mehanizem finančne podpore za tiste visoko zadolžene države, ki izvajajo cilje trajnostnega razvoja in ukrepajo proti revščini;

89. poziva Unijo, naj zagotovi varstvo, ohranjanje in obrambo evropske kulturne in zgodovinske dediščine v vseh večstranskih forumih, kot je UNESCO;

90. poudarja, da se je treba nujno spoprijeti z vprašanjem enakosti spolov ter se boriti za nediskriminacijo in temeljne pravice žensk, deklet in marginaliziranih skupin na svetovni ravni, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami; pričakuje, da bodo Komisija, države članice in ESZD sistematično vključevale akcijski načrt EU za enakost spolov III v vse zunanje ukrepe, vključno s sodelovanjem na večstranski ravni, ter tesno sodelovale z vladami partneric, civilno družbo, zasebnim sektorjem in drugimi ključnimi deležniki; poziva Komisijo in ESZD, naj okrepita sinergije s partnerji, da bi skupaj napredovali pri vključevanju vidika enakosti spolov in uspešno dosegli mednarodne cilje v zvezi z enakostjo spolov; poudarja, da bi morala EU prevzeti vodilno vlogo v mednarodni skupnosti ter okrepiti prizadevanja za izkoreninjenje uporabe spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola kot orožja v oboroženih konfliktih;

91. poziva, naj se povsod ratificira in dejansko izvaja Mednarodna konvencija o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije; poziva, naj se z vsemi ustreznimi sredstvi, tudi z zakonodajo, odpravijo vse oblike rasne diskriminacije; priznava bistveno vlogo izobraževanja in kulture pri spodbujanju človekovih pravic in presečnega boja proti rasizmu, rasni diskriminaciji, ksenofobiji in s tem povezani nestrpnosti, zlasti pri spodbujanju načel strpnosti, vključevanja ter spoštovanja etnične, verske in kulturne raznolikosti ter pri preprečevanju širjenja skrajnih rasističnih in ksenofobnih gibanj in idej; znova potrjuje, da je treba domorodnim ljudstvom, vključno z ženskami in dekleti, zagotoviti enako zaščito po zakonu in enakost pred sodišči, opolnomočenje ter polnopravno in dejansko sodelovanje v postopkih odločanja ter v političnem, gospodarskem, družbenem in kulturnem življenju; poziva, naj se izboljša varstvo invalidov ter pozornost nameni tistim, ki so izpostavljeni presečni diskriminaciji, zlasti invalidkam in invalidnim domorodnim osebam;

92. poziva EU, naj okrepi večstransko sodelovanje na področju mednarodnega pravosodja glede na vse večje število kršitev mednarodnih človekovih pravic in humanitarnega prava; poziva EU in njene partnerje, naj razvijejo in uporabljajo orodja mednarodnih organov, kot so Svet OZN za človekove pravice, posebni postopki OZN, posebni poročevalci OZN, mehanizmi OVSE, Svet Evrope ali mednarodna sodišča, da bi povečali spoštovanje mednarodnega prava s strani državnih in nedržavnih akterjev ter spodbujali uporabo načela splošne sodne pristojnosti v nacionalnih pravnih sistemih; poziva EU, naj okrepi vlogo Mednarodnega kazenskega sodišča in njegovo osebje, tako da mu zagotovi močno diplomatsko, politično in finančno podporo; poziva Komisijo, podpredsednika/visokega predstavnika in države članice, naj pozovejo vse države, ki so članice večstranskih institucij in ki še niso ratificirale Rimskega statuta, naj to storijo;

93. poziva Komisijo, naj hitro zaključi pripravo okvira za skrbnost podjetij in sodeluje s podobno mislečimi partnerji, da bi odpravili hude kršitve človekovih pravic s strani avtoritarnih in totalitarnih režimov ter tako zagotovili trajnostne in odporne svetovne dobavne verige kljub zlonamernemu vplivu avtoritarnih in totalitarnih režimov;

94. poziva k mednarodni politiki za zagotavljanje zaščite in podpore ogroženim zagovornikom človekovih pravic; obsoja povračilne ukrepe, ki so jih nekatere vlade sprejele proti civilnodružbenim organizacijam, aktivistom in zagovornikom človekovih pravic zaradi njihovega legitimnega sodelovanja z mednarodnimi organi, ter poziva Svet in podpredsednika Komisije/visokega predstavnika, naj se sistematično in odločno odzoveta na vsak tak primer; poziva EU, naj podpre poziv k stalnemu preiskovalnemu mehanizmu OZN o kaznivih dejanjih proti novinarjem in k sprejetju ciljno usmerjenih sankcij proti tistim, ki grozijo z nasilnimi dejanji zoper novinarje ali jih ukazujejo, da bi odpravili nekaznovanost, preprečili nasilje nad novinarji in spodbujali ukrepe za izboljšanje njihove varnosti;

95. ponovno poziva EU, naj si pri iskanju trajnostnih političnih rešitev za sedanje konflikte prizadeva za močnejše večstranske zaveze in zagotovi, da bodo človekove pravice v središču politik preprečevanja konfliktov in mediacije; opozarja na pomen mednarodnega ohranjanja miru in reševanja konfliktov ter podpore EU ustreznim misijam; poudarja, da so nujni jasni cilji, jasne zmogljivosti za izvedbo in učinkoviti mehanizmi, vključno z obeti za ženske v skladu z resolucijo varnostnega sveta OZN št. 1325 in vsemi naslednjimi resolucijami; poziva k reformi ustreznih struktur, da bi odpravili nekaznovanje osebja, ki je krivo za zlorabe in spolno nasilje v času sodelovanja v vojaških operacijah in civilnih misijah, pa tudi osebja drugih večstranskih agencij, uradov in organov, ter vzpostavili delujoče in pregledne mehanizme nadzora in odgovornosti;

96. poudarja, da ima uspeh večstranskih organizacij ključno vlogo pri povrnitvi zaupanja javnosti v demokracijo, liberalizem in pomen svetovnega reda, ki temelji na pravilih;

97. poudarja, da mora odprt, vključujoč, na pravilih temelječ in nediskriminatoren večstranski trgovinski sistem poganjati liberalizacijo svetovne trgovine in voditi k napredni gospodarski rasti, konkurenčnosti in inovacijam, ustvarjanju delovnih mest, izboljšanju življenjskega standarda, rasti dohodka, spodbujanju trajnostnega gospodarskega razvoja in boju proti podnebnim spremembam, s čimer se krepijo blaginja, mir in varnost v skladu s cilji trajnostnega razvoja; poleg tega spominja na vlogo večstranskega sistema trgovanja pri spodbujanju predvidljivega trgovinskega okolja z oblikovanjem vzajemnih, preglednejših in pravičnih trgovinskih pravil in predpisov, ki se izvajajo na dosleden, izvršljiv in skladen način; opozarja na ugotovitve iz poročila z naslovom „Izvoz EU v svet: učinki na zaposlovanje“ iz novembra 2021, v katerem je bilo ugotovljeno, da izvoz podpira več kot 38 milijonov delovnih mest v EU; poziva Komisijo, naj še naprej sporoča te

ugotovitve ter ozavešča o koristih in pozitivnih vidikih mednarodne trgovine; vendar meni, da je treba zaradi globalnih izzivov, predvsem kar zadeva izvajanje skupnih pobud za dobavo javnih svetovnih dobrin, v okoliščinah premeščanja dinamike moči po svetu ponovno vzpostaviti zaupanje v večstranske institucije; znova poudarja vlogo, ki jo ima EU v tem procesu;

98. obžaluje vse večje težnje k protekcionizmu in uporabi trgovine kot orodja za prisilo, ki so se razvile v nekaterih delih svetovnega gospodarstva, zaradi česar prihaja do motenj in geopolitičnih napetosti; opozarja, da so nacionalistične gospodarske politike, ki vključujejo kršitve uveljavljenih pravil mednarodnega trgovinskega prava in spodbujajo povračilne ukrepe trgovinskih partnerjev, protislovje našega globaliziranega trgovinskega sistema; poziva, naj EU še naprej krepi prizadevanja za uveljavljanje trgovinske zakonodaje in razvoj nabora avtonomnih trgovinskih instrumentov, kot so instrument za preprečevanje prisile, instrument za izkrivljajoče subvencije in mednarodni instrument za javna naročila, prav tako pa naj v odziv na nastajajoče izzive vzpostavi funkcijo glavnega uradnika za trgovinsko skladnost; je seznanjen s ciljem, da se v Svetovni trgovinski organizaciji (STO) oblikuje reformiran in dobro delujoč večstranski pravilnik, v središču katerega bo učinkovit in delujoči sistem za reševanje sporov; vendar poudarja, da je treba še naprej v celoti sodelovati pri prizadevanjih za reformo STO, da bi povečali njeno učinkovitost, vključenost, preglednost in legitimnost kot temelj odprtega, pravičnega in trajnostnega svetovnega gospodarstva, ki temelji na pravilih, ter se spoprijeli z izzivi, ki jih prinašajo netržna gospodarstva; v zvezi s tem pozdravlja prilogo k pregledu trgovinske politike iz februarja 2021, v kateri je opisan celovit pristop k posodobitvi STO; poudarja, da mora učinkovito delovanje EU temeljiti na v prihodnost usmerjenem pristopu k trgovini, če želimo vzpostaviti na pravilih temelječo svetovno trgovino;

99. pozdravlja uspešen zaključek 12. ministrske konference STO in ponovno izraža polno podporo trgovinskemu sistemu, ki temelji na pravilih in bi moral prispevati k reševanju svetovnih izzivov ter spremljanju zelenega prehoda, digitalne revolucije in boja proti neenakosti; poziva države STO, naj nemudoma začnejo izvajati sprejete odločitve in si prizadevajo za reformo organizacije pred 13. ministrsko konferenco, da bi STO postala v celoti operativna in bi bila primerna za namen; obžaluje, da 12. ministrska konferenca ni vključevala razsežnosti spola in trgovine, in poziva, naj to vprašanje postane osrednja tema 13. ministrske konference;

100. poudarja, da bi morali pri demokratičnem, legitimnem, odgovornem in preglednem globalnem upravljanju bolj sodelovati parlamentarni organi, saj so lahko neposredno izvoljeni poslanci ključna vez med državljani in večstranskim sistemom; poudarja, kako pomembna sta pri tem horizontalni in skladni multilateralizem ter delo skupne parlamentarne konference Evropskega parlamenta in Medparlamentarne unije o STO; poudarja, da je treba poslancem omogočiti boljši dostop do trgovinskih pogajanj in jih vključiti v oblikovanje mandatov in izvajanje sklepov STO, pa tudi v pogajanja o trgovinskih zadevah v drugih večstranskih organih in institucijah; znova poudarja, da morajo EU in vse članice STO okrepiti izmenjave z deležniki, vključno s civilno družbo, poslovnimi organizacijami in širšo poslovno skupnostjo; poziva Komisijo, naj poglobi sodelovanje z vsemi ustreznimi mednarodnimi organizacijami, kot so Mednarodna organizacija dela, sistem OZN, skupina G7, OECD, Svetovna banka in Mednarodni denarni sklad, ter poudarja njihovo vlogo pri spodbujanju odprtega trgovinskega sistema, ki temelji na pravilih;

101. pozdravlja, da poskuša STO v tesnem sodelovanju s Svetovno zdravstveno organizacijo in drugimi mednarodnimi organizacijami zagotoviti, da ima trgovina pozitivno vlogo pri spopadanju s pandemijo in krizo, ki ji je sledila, ter pri podpiranju okrevanja svetovnega gospodarstva; poudarja, da je pandemija covida-19 razgalila pomanjkljivosti naših mednarodnih institucij; poziva Komisijo, naj preuči izkušnje, pridobljene med pandemijo covida-19, in jih v sodelovanju s svetovnimi partnerji vključi v program reform; poziva k sprejetju ambiciozne pobude na področju trgovine in zdravja; je seznanjen, da želi STO razširiti mandat in se tako bolj uveljaviti na javnem prizorišču, v ta namen pa okrepiti sodelovanje pri vprašanjih, kot so zdravje, trajnost, neenaka razporeditev bogastva, spol in krepitev vloge žensk, v skladu s cilji trajnostnega razvoja in Pariškim sporazumom; meni, da bodo ti koraki pomembni v procesu reform, skupaj s temeljnimi nalogami, kot so vzpostavitev večstranskih trgovinskih pravil, zmanjšanje trgovinskih ovir in omogočanje reguliranega reševanja trgovinskih sporov med njenimi članicami;

102. poziva Svet, naj si odločneje prizadeva za sklenitev sporazumov o prosti trgovini s tretjimi državami; ugotavlja, da sporazumi o prosti trgovini povečujejo gospodarske interakcije in odvisnosti med državami, zato so lahko predhodniki dejavnejšega in ambicioznejšega sodelovanja na večstranski ravni;

103. poziva Svet, Komisijo in podpredsednika/visokega predstavnika, naj to poročilo ustrezno upoštevajo, ko bodo opredeljevali prednostne naloge EU za 77. zasedanje generalne skupščine OZN ter v drugih mednarodnih organizacijah in večstranskih forumih;

o

o o

104. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Komisiji ter v vednost generalni skupščini in generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov.